

Nærings- og kulturkomiteen

Møtebok 004/11

Ávjuvárgæidnu 50, N-9730 Kárašjohka

Telefon +47 78 47 40 00

Telefaks +47 78 47 40 90

samediggi@samediggi.no

www.samediggi.no

Tid: 28.-29.11.11

Sted: Karasjok

Saksliste

Saksnr.	Sakstittel
006/11	Innspill til reindrifftsavtalen 2012- 2013
007/11	Godkjennelse av næringsavtalen i duodji 2012

Tilstede

Nestleder Geir Tommy Pedersen, Norske samers riksforbund (NSR)

Medlem Heidi P. Greiner Haaker, Arbeiderpartiets sametingsgruppe (Ap)

Medlem Margit Eli Anti Oskal, Arbeiderpartiets sametingsgruppe (Ap)

Medlem Inger Jørstad, Arbeiderpartiets sametingsgruppe (Ap)

Medlem Inga-Lill Sundset, Arbeiderpartiets sametingsgruppe (Ap), tiltrådte komitémøtet 29.11.11 kl. 08.30

Medlem Mathis Nilsen Eira, Norske samers riksforbund (NSR)

Medlem Randi Skum, Norske samers riksforbund (NSR)

Medlem Gunn-Britt Retter, Norske samers riksforbund/Samefolkets parti (NSR/Sfp)

Medlem Per A. Bæhr, Flyttsamelisten (FSL)

Medlem Olaf Eliassen, Árja

Medlem Aud Marthinsen, Fremskrittspartiet (FrP)

Permisjoner:

Leder Toril Bakken Kåven, Nordkalottfolket (NKF)

Medlem Knut Store, Arbeiderpartiets sametingsgruppe (Ap)

Fra administrasjonen

Sekretær: Tove Anti

Spørsmål til sametingsrådet

Komiteen hadde spørsmål til sametingsrådet i sak 044/11 og 47/11.

Medlemmene i sametingsrådet Ellinor Jáma og Marianne Balto svarte på spørsmålene.

NKK 006/11: Innspill til reindrifftsavtalen 2012- 2013

Nærings- og kulturkomiteens innstilling

Innledning

Saken dreier seg om innspill til reindrifftsavtalen som gjøres gjeldende fra 1.7. 2012 for driftsåret 2012-13. Det er årlige reindrifftsforhandlinger mellom Norske reindriftssamers Landsforbund / NRL og Staten ved Landbruks – og matdepartementet (LMD). Hovedavtalen for reindrifften § 4 og Sametingets reindrifftspolitiske mål, danner grunnlaget for Sametingets rolle i den årlige reindrifftsavtalen.

Sametingsrådet presenterer innspill fra Sametingets plenum som blir behandlet på høsten. Innspillene blir deretter presentert for NRL i et eget møte i november/desember. Politisk ledelse i LMD får presentert innspillene i etterkant av møtet med NRL. Møtet med LMD har ikke konsultasjonsstatus og Sametinget har observasjonsstatus i forhandlingene.

Grunnlagsdokumentet for forhandlingen er totalregnskapet for reindrifftsneringen, og presentasjonen av totalregnskapet i november er vanligvis innledningen til reindrifftsforhandlingene. Totalregnskapet er også grunnlaget for Sametingets innspill. Forhandlingene foregår fra november til februar og Stortinget behandler avtalen i mai. Avtalen gjøres da gjeldende.

Forslag

Forslag 1

Forslag fra Arbeiderpartiet (AP) Heidi P. Greiner Haaker, Margit Eli Oskal Anti, Inger Jørstad og Inga Lill Sundset, Norske samers riksforbund (NSR) Geir Tommy Pedersen, Mathis Nilsen Eira og Randi A. Skum, Norske samers riksforbund/ Samefolkets parti Gunn-Britt Retter, Árja Olaf Eliassen og Flyttsamelista (FSL) Per A. Bæbr:

1. Under ”Samarbeid og konsultasjoner med departementet om reindrifftspolitikk og forvaltning”
Nye kulepunkter:

- Sametinget ber partene avklare om dagens ordning med avtaleforhandlinger tilfredsstillende intensjonene i hovedavtalen
- Sametinget ber om at det avsettes midler til et eget prosjekt der Sametinget, NRL og departementet konkretiserer innholdet i bærekraftsbegrepet
- Sametinget ber om at det avsettes midler som setter reindrifftsneringen i stand til å gjennomføre konsultasjoner

2. Under ”Virkemiddelordningen i avtalen”:

Ny siste setning, 4. avsnitt og nye kulepunkter:

Sametinget mener den økonomiske rammen må økes. Dette begrunnes med følgende:

- Prisfallet i forhold til reindrift som i sum førte til nedgang i reindrifftens inntekter må kompenseres. Det samme må gjelde tap av tilskudd som følge av reduserte inntekter.
- I tillegg ber vi om at totalrammen økes med hensyn til prisvekst og kostnader for å hindre at den økonomiske avstanden til det øvrige samfunnet blir større.

5. avsnitt: Siste setning strykes.

3. Tillegg siste avsnitt under punktet Reindrifftsavtale for 2012/2013

"....., jfr. jordlova §1 og kap IV § 9".

4. Tillegg under "Rekruttering":

Etter siste avsnitt:

Sametinget ber om at ordningen med etablerertilskudd til unge under 35 år også gjelder nyopprettede sudaandeler.

Siste avsnitt flyttes ovenfor kulepunktene. Første kulepunkt endres til følgende:

- Sametinget anmoder om at fagbrevordningen opprettholdes.

Det tilføyes nye kulepunkter:

- Det må sikres gode generasjonsoverganger med betraktelig økning av økonomiske ordninger som gjør det attraktivt å avvikle.
- Sideordnet rekrutteringsandel skal ha samme økonomiske ordninger som sudaandelen.

5. Tillegg under punktet "Distriktstilskudd", etter siste avsnitt:

Tilskudd til reinbeitedistriktene må ha med kompetansehevingstiltak for reinbeitedistriktene, noe som er avgjørende for at reinbeitedistriktene kan ivareta sine reinbeitearealer.

Sametinget vil foreslå at distriktstilskuddet kan deles i flere deler som ivaretar distriktets ansvar for sudaer og sudaandeler – en fast del og en variabel sum per sudaandeler i distriktet.

En annen kan knyttes til reindriffts arbeid med arealvern. Denne kan beregnes slik:

En del beregnes ut fra reinbeite distriktenes arealstørrelse (alle årstidsbeiter)

En del beregnes ut fra antall kommuner som reinbeitedistriktenes årstidsbeiter er i.

En del beregnes ut fra antall fylkeskommuner som reinbeitedistriktenes årstidsbeiter er i.

6. Nest siste kulepunkt under avsnittet "Distriktstilskudd" strykes.

7. Avsnittet "Kalvetilskudd" erstattes med:

Kalveslaktetilskudd

I forhandlingene i 2010 besluttet partene å øke kalveslaktetilskuddet med kr 50 til kr 250.

Kalveslaktetilskuddet er svært viktig da de fleste reieiere slakter mest kalv.

- Sametinget mener at kalveslaktetilskuddet må økes for å stimulere til økt slakteuttak
- På grunn av rovvilttap innføres alternativt tilskudd på antall slaktet rein levert slakteriet. Ordningen skal gjelde hele Norge. Reieiere skal ha valgmulighet til å avgjøre hvilken støtteordning som passer dem best.

8. Rovvilt. Ny siste setning under 3. kulepunkt:

- I denne sammenheng vil også Sametinget bidra i oppfølgingen av rovviltforliket.

Endring, første og andre setning endres til:

Sametinget er av den oppfatning at reindriftnæringa sliter med store tap av rein grunnet rovvilt i alle reinbeiteområder.

9. Avgifter i reindriften

Nye kulepunkter:

- Sametinget forventer at de ulike departementene finner frem til en permanent løsning.
- Inntil man får et likeverdig avgiftsregime, kreves det kompensasjon for avgiftene.

10. Omdømme

Nytt siste kulepunkt:

- Det må igangsettes et arbeid hvor reinkjøtt som kvalitetsvare styrkes innenfor alle ledd i produksjonskjeden.

Ny setning nr. 2 i andre avsnitt:

Sametinget anser det som svært viktig at reindriftnæringas omdømme styrkes.

11. Tillegg under avsnitt Markedsutvalget, overskrift etter 1. avsnitt:

VSP-Rein:

Kompetanseheving innen markedsarbeid og forretningsdrift

12. Under punktet ”klassifisering”, tredje setning vil man tilføye ”Hedmark”.

Nytt siste kulepunkt:

- Sametinget mener klassifisering må gjøres av en ekstern nøytral part.

Småskala slaktning

Sametinget mener at det er viktig at både store og små slakteriaktører ivaretas for å få en variert slakteristruktur som både produsent, slakteriene og markedet vil være tjent med.

Sametinget mener det bør det åpnes for at siidaandelene kan slakte flere rein utover dagens 10 uten veterinærgodkjenning. En viktig begrunnelse for dette er at reineierne gjennom en slik ordning vil kunne ivareta den lokale omsetningen.

13. Reintallstilpasning:

- Lovens intensjon om økt selvstyre må legges til grunn i arbeidet for å sikre legitimitet i næringa.

14. Bruksreglene:

Kulepunktet endres til følgende:

- Sametinget anbefaler departementet om snarest å klargjøre overfor reindriftnæringa om hvordan bruksreglene skal følges opp og hvordan bruken av sanksjoner skal anvendes.

Forslag 2

Forslag fra Fremskrittspartiet, Aud Marthinsen,:

Erstatter sametingsrådets forslag til innstilling:

Sametinget mener det er prinsipielt betenkelig at enkelt næringer forhandler egne rammevilkår direkte med staten og inngår avtaler med store økonomiske konsekvenser utenom den ordinære budsjettbehandlingen.

Sametinget mener at de årlige vedtaket om eksempelvis reindriftsnæringens og jordbrukets rammebetingelser ikke er lønnsoppgjør, men en fastsettelse av muligheter for å skape inntekter. Sametinget ber regjeringen justere periodiseringen av reindrifftsavtalen til å følge kalenderåret, og at forhandlingene kommer inn som en del av budsjettprosessen.

Reindriften er en betydelig næring i flere områder i Norge. Sametinget er opptatt av at reindriftsnæringen har gode rammebetingelser for sin drift og utvikling, samtidig som en bærekraftig ressursutnyttning opprettholdes.

Sametinget respekterer imidlertid at det er Norske Reindriftssamers Landsforbund som er statens motpart i forhandlinger om reindrifftsavtalen, og mener derfor prinsipielt at Sametinget ikke bør være høringsinstans.

Sametinget ønsker likevel å komme med innspill til reindrifftsavtalen:

De siste ti år har reintallene i Finnmark økt betydelig. Antall rein i aktuelle områder må reduseres betydelig for å samsvare med de beiteressursene som er tilgjengelige for å sikre en bærekraftig ressursutnyttning. Sametinget legger til grunn at forutsetningene og intensjonen for reindrifftsavtalen 2012/2013 må være å legge til rette for en økning i slakteuttak for reinbeiteområdene i Finnmark, med hensikt å redusere antall rein.

Det skal stilles krav om produktivitet, inntjeningssevne og kostnadseffektivitet i reindriftsnæringen. En bedre utnyttning av verdiskapingspotensialet er sentralt i denne sammenheng. Et av virkemidlene er verdiskapingsprogrammet for reindrift. De ressursene som Innovasjon Norge besitter, både innenfor kompetanseheving, bedriftsetablering, bedriftsutviklingsprogrammer, design og markedsføring, må i større grad også utnyttes overfor reindriftsnæringen og tilstøtende næringer. Dette må utnyttes på en mer effektiv måte, samtidig som nettverksarbeid mellom de ulike aktørene og andre næringer må styrkes.

Rovviltsituasjon

Reindriftsnæringen rammes av en stadig økning i rovviltbestandene. Dette er en trussel mot næringen, og det må derfor legges til rette for økt beskatning på rovvilt i reindriftsområder.

Reindriftsnæringen vil bestandig være utsatt for rovdyrproblematikken jf Stortingets vedtak om rovdyrbestander, områder for ynglende rovdyr bør derfor søkes lagt langt unna viktige områder for reindriftsnæringen. Innføring av lokalforvaltning for å ta ut skadedyr som påfører næringen tap bør innføres som en permanent ordning.

Komiteens tilrådning

Komiteen har ikke flere merknader eller forslag og råder Sametinget til å vedta følgende:

Sametinget støtter for øvrig sametingsrådets forslag til innstilling.

NKK 007/11: Godkjennelse av næringsavtalen i duodji 2012

Nærings- og kulturkomiteens innstilling Komiteens tilrådning

Innledning

Sametinget underskrev en hovedavtale for duodjinæringen den 29. mars 2005 med Landsorganisasjonen Sámiid duodji og Duojáriid eláhussearvi. På denne bakgrunnen forhandler Sametinget årlige næringsavtaler med duodjiorganisasjonene som Sametinget skal godkjenne.

Komiteen behandler avtalen inngått den 15. 09. 2011.

Forslag

Forslag fra Arbeiderpartiet (AP) Heidi P. Greiner Haaker, Margit Eli Oskal Anti, Inger Jørstad og Inga-Lill Sundset, Norske samers riksforbund (NSR) Geir Tommy Pedersen, Mathis Nilsen Eira og Randi A. Skum, Norske samers riksforbund/ Samefolkets parti Gunn-Britt Retter, Árja Olaf Eliassen, Flyttsamelista (FSL) Per A. Bæhr og Fremskrittspartiet (Frp) Aud Marthinsen:

Nytt siste avsnitt til Sametingsrådets forslag til innstilling:

Plenum delegerer til Sametingsrådet å foreta endringer i hovedavtalen for duodjinæringen i forhold til vurderingen av fagutvalgets sammensetting. Ved større organisatoriske endringer må saken fremmes for plenum.

Komiteens tilrådning

Komiteen har ikke flere merknader eller forslag og råder Sametinget til å vedta følgende:

Sametinget støtter for øvrig sametingsrådets forslag til innstilling.

Undertegnede har lest møteprotokollen og funnet at de vedtak som er ført inn i protokollen er i overensstemmelse med nærings- og kulturkomiteens vedtak.

Karasjok, 29.11.11

Nærings- og kulturkomiteen

Geir Tommy Pedersen
nestleder

Inga-Lill Sundset
saksordfører

Randi A. Skum
saksordfører